

**UCHWAŁA NR XX/197/13
RADY GMINY BOBROWICE**

z dnia 28 listopada 2013 r.

**w sprawie zatwierdzenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych dla Gminy Bobrowice na rok 2014**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązania Problemów Alkoholowych dla Gminy Bobrowice na rok 2014”, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bobrowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

inż. Marcin Jagodziński

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY BOBROWICE NA ROK 2014**

W roku 2012 w Gminie Bobrowice została przeprowadzona Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych.

Analiza lokalnych zagrożeń w gminie Bobrowice pozwala stwierdzić, iż najbardziej palącymi problemami w gminie - wedle jej mieszkańców – są alkoholizm i bezrobocie, które pociągają za sobą szereg innych problemów społecznych. Brak pracy, perspektyw i ubóstwo części mieszkańców gminy tworzą syndrom czynników predysponujących do nadużywania alkoholu przez osoby czujące się społecznie i ekonomicznie upośledzone. Warto przy tym przypomnieć, że alkoholizm został wymieniony na pierwszej pozycji wśród najbardziej dotkliwych problemów środowiska lokalnego. Analiza wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród badanych dorosłych mieszkańców gminy dotyczących spożywania alkoholu wskazuje, że alkohol jest obecny w ich życiu i to dość często. Werbalizowana przez mieszkańców percepcja problemów alkoholowych pozwala stwierdzić, że jest to spory problem środowiska lokalnego, traktowany przez większość mieszkańców jako poważny. Badani dostrzegają nie zawsze właściwe wzorce zachowań związanych z alkoholem środowisku lokalnym, część z nich czuje się zagrożona w swoim bezpieczeństwie ze strony osób pijących alkohol i pewnie, dlatego oczekuje od władz lokalnych podjęcia konkretnych działań mających na celu ograniczenie problemów związanych z alkoholem w gminie. Trudno jednoznacznie ocenić deklaracje dorosłych mieszkańców gminy dotyczące kontaktu z narkotykami. Zdecydowana większość zarówno uczniów jak i dorosłych mieszkańców gminy nie zna nikogo, kto stosowałby narkotyki. Budująca jest powszechność wiedzy wśród dorosłych o szkodliwym, narkotycznym działaniu tzw. dopalaczy. Aspektem wymagającym zainteresowania jest fakt potencjalnych „nieszczelnych granic” sprzedaży alkoholu nieletnim. Młodzi ludzie, uczniowie szkół w gminie przyznają, iż kupienie alkoholu czy papierosów nie stanowi dla nich dużego problemu. Tymczasem, w myśl ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, sprzedaż alkoholu w wypadkach kiedy jest to zabronione, a więc między innymi osobom nieletnim, może skutkować dla sprzedawcy i osoby nadzorującej jego pracę karą grzywny, cofnięciem dla przedsiębiorcy zezwolenia na sprzedaż alkoholu, przypadkiem posiadanego alkoholu a także zakazem prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych (art. 43 ustawy). W obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie należy zwrócić uwagę na środowisko szkolne. Niemalże odsetek badanej młodzieży szkolnej deklaruje osobiste spożywanie alkoholu i palenie papierosów, a ich deklaracje dotyczące znajomości palących i pijących rówieśników również zdają się wskazywać, iż nie są to zjawiska marginalne w środowisku szkolnym gminy. Niezbędna więc wydaje się kontynuacja działań profilaktycznych ukierunkowanych na dzieci i młodzież gminnych szkół.

Również problem przemocy rówieśniczej w szkole wymaga podjęcia działań profilaktycznych. Wprawdzie uczniowie wysoko oceniają swoje bezpieczeństwo w szkole, ale z aktami przemocy rówieśniczej spotykają się dosyć często. Dodatkowo, często zamiast łagodzić nieporozumienie, chętnie sami włączyliby się w bójkę. Ważne zatem, by rozwijać u uczniów inne, niż z użyciem przemocy, sposoby radzenia sobie w sytuacjach konfliktu. Należy, więc kontynuować projekty skupiające się na profilaktyce problemów alkoholowych i przemocy, ukierunkowane na dzieci i młodzież w gminie, choć należałoby również szerzej włączyć w ich realizację rodziców uczniów. Koniecznością jest kształtowanie kompetencji młodych ludzi w zakresie właściwych postaw wobec alkoholu, papierosów i narkotyków, a także kompetencji psychologicznych i osobowościowych, bowiem w badanej gminie młodzi ludzie próbują tych substancji zarówno z własnej inicjatywy, jak i ulegają presji znajomych. Pomimo tego, iż gmina podejmuje szereg działań profilaktycznych w środowisku szkolnym, wydaje się, że należy poszerzyć ich ofertę, ukierunkowując ją przede wszystkim na alkohol oraz palenie papierosów i kierując do młodszych klas młodzieży szkolnej. Niezbędnym działaniem jest egzekwowanie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oraz wszystkich przepisów normujących właściwe postawy i pożądane zachowania społeczne. Konsekwentna realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może przyczynić się

do poprawy parametrów zachowań wobec alkoholu, papierosów i narkotyków zarówno dorosłych jak i nieletnich mieszkańców gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 określa strategię gminy Bobowice w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu. Nadrzędnym celem Gminnego Programu jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Działania te kierowane są do czterech grup:

- 1) osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) osób współuzależnionych,
- 3) osób zajmujących się problemem alkoholowym z racji wykonywanej pracy,
- 4) dzieci i młodzieży.

Rozdział 1.

Problemy i cel strategiczne Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

<i>Problem I – Nadmierna dostępność alkoholu</i>	
<i>Cel strategiczny – Zmniejszenie dostępności i zmiana struktury spożywania alkoholu</i>	
Cel cząstkowy	Planowane działania
Zmniejszanie spożycia napojów alkoholowych i zmiana struktury spożycia	Ograniczanie dostępności fizycznej napojów alkoholowych
<i>Problem II – Zaburzenia życia rodzinnego w związku z alkoholem, w tym szkody zdrowotne i rozwojowe dzieci z rodzin alkoholowych</i>	
<i>Cel strategiczny – Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym</i>	
Cel cząstkowy	Planowane działania
Zwiększenie dostępności i poprawa jakości pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym	Tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (placówki wsparcia dziennego)
Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem dzieciom rodzin z problemem alkoholowym	Szkolenie dla pracowników świetlic z programem socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczym oraz innych grup zawodowych (nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia itp.) w zakresie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz dzieci z FASD
Poprawa funkcjonowania rodziny dotkniętej problemami picia szkodliwego i uzależnienia od alkoholu	Szkolenie dla pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej
<i>Problem III – Picie alkoholu przez dzieci i młodzież</i>	
<i>Cel strategiczny – Ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież</i>	
Cel cząstkowy	Planowane działania
Zwiększenie jakości i dostępności programów profilaktycznych	Upowszechnianie, wdrażanie oraz poszerzanie oferty rekomendowanych programów profilaktycznych opartych na skutecznych strategiach oddziaływań

Utrwalenie postaw abstynenckich w środowisku dzieci i młodzieży oraz zwiększenie świadomości młodzieży w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu	Realizacja i wspieranie kampanii edukacyjnych, mających na celu zwiększania świadomości młodzieży na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież
	Realizacja działań profilaktycznych z obszaru profilaktyki selektywnej i wskazującej, adresowanych do grup ryzyka i młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem
	Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci piją alkohol

Rozdział 2.

Kierunki i strategie działań zmierzających do realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

§ 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

- 1) opłacanie kosztów powołania biegłych, orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- 2) współpracę z placówkami lecznictwa odwykowego;
- 3) dofinansowanie działań w izby wytrzeźwień;
- 4) kierowanie osób, u których stwierdzono zespół uzależnienia od alkoholu na terapię w zakresie tego uzależnienia;
- 5) dofinansowanie szkoleń dla osób zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi, w tym członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a ponadto dofinansowanie udziału tych osób w konferencjach, sympozjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem ich kwalifikacji.

§ 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

- 1) wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
- 2) podnoszenie kompetencji pedagogów i wychowawców szkolnych w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej;
- 3) finansowanie koloni, obozów dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe, przemoc domowa;
- 4) prowadzenie i finansowanie działań placówki wsparcia dziennego „Po schodkach” w Dychowie, w tym m.in. zatrudnienie wychowawcy, zakup poczęstunku i materiałów dydaktycznych dla uczestników
- 5) utworzenie i finansowanie drugiej placówki wsparcia dziennego w Bobrowicach, w tym m.in. zatrudnienie wychowawcy, zakup poczęstunku i materiałów dydaktycznych dla uczestników
- 6) przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:
 - a) współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) prowadzenie działalności edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
 - c) finansowanie i realizacja programów profilaktyki przemocy domowej,
 - d) podejmowanie działań w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

§ 3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.*

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1) stworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej dla poszczególnych grup społecznych, tj.:

a) dzieci i młodzież

- organizowanie i finansowanie zajęć profilaktycznych w szkołach i innych placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych,
- wdrażanie programów profilaktyczno-interwencyjnych dla młodzieży upijającej się,
- organizowanie konkursów, olimpiad wiedzy o tematyce dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu i problemów wynikających z jego nadużywania,
- zakup czasopism, książek, ulotek dotyczących uzależnienia od alkoholu,
- dofinansowanie szkoleń dla wychowawców i nauczycieli w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży oraz podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych,
- tworzenie miejsc, w których osoby nieletnie będą mogły spędzać czas wolny, tj. budowa siłowni zewnętrznych, wspieranie działań placówki wsparcia dziennego,
- organizowanie i finansowanie koloni, obozów profilaktycznych,

b) rodzice

- motywowanie wychowawców do organizowania wywiadówek profilaktycznych, warsztatów dla rodziców dzieci uczęszczających do poszczególnych szkół na terenie gminy; wspieranie tych działań, np. poprzez zapewnienie potrzebnych materiałów i scenariuszy zajęć,
- organizacja i finansowanie szkoleń z zakresu kompetencji rodzicielskich, wychowawczych,

c) społeczność lokalna

- realizacja lokalnych imprez, przedstawień, konkursów profilaktycznych promujących zdrowy i trzeźwy styl życia,
- prowadzenie edukacji publicznej z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez m.in. udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach, wydawanie i zakup materiałów, prowadzenie systemu informacji,
- udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych,
- organizacja spotkań na temat szkód społecznych (przestępczości) związanych z nadużywaniem alkoholu,

d) sprzedawcy napojów alkoholowych

- sfinansowanie szkoleń i warsztatów,
- zakup i udostępnienie sprzedawcom materiałów dot. sprzedaży alkoholu;

2) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców:

- udział w kampaniach edukacyjnych, profilaktycznych.

§ 4. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.*

Zadanie to będzie realizowane poprzez:

1) powierzenie realizacji poszczególnych zadań gminnego programu organizacjom pozarządowym;

2) współpraca ze stowarzyszeniami, Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi, a także z instytucjami zarówno z terenu gminy, jak i poza jej obszarem.

§ 5. *Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

Zadanie to będzie realizowane poprzez dokonywanie kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

Rozdział 3.

Realizatorzy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bobrowicach,
- 2) inne podmioty, którym zlecane są zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, m.in.:
 - poradnie Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia,
 - szkoły z terenu gminy.

Rozdział 4.

Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Zasady finansowania realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa załącznik do uchwały budżetowej na rok 2014.

Rozdział 5.

Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bobrowicach:

1. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bobrowicach jest wypłacane za każdy udział w pracach komisji.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1 wynosi:

- za udział w posiedzeniu dla wszystkich członków komisji – 80 zł brutto,
- za przeprowadzenie kontroli punktu sprzedaży napojów alkoholowych – 160 zł.

3. Podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności.

4. Powyższe wynagrodzenia podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.